



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Non pudeat eos officiorum vilium iudicio mundi, præsertim si in seculo iis
se occupæbant. C. XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

CAPVT DECIMVMQVINTVM.

Non pudeat eos officiorum vilium iudicio mundi, præsertim si in saculo is se occupabant.

106.

Non pudeat illos officiorum humilium, præsertim opificiorum vilium iudicio mundi, sicut non pudebat eos in seculari statu illorum. Domus enim Religiosæ, sunt scholæ humilitatis; idè si in domiciliis mundi, pleni fastu & superbiâ, non erubescant talia, nec hic erubescant, sibi que dictum putent, id quod scripsit Theodoro Scholastico S. Isidorus Pelusiotæ: Tu quidem opus omne, quod manibus elaboratur, turpe ac probrosum esse existimas, cum alioqui vile sit, atque ad tuendam vitam conducatur. At Mytilenæus Pittacus, quamuis Rex esset, pistinum tamen manibus suis extruebat, simulq; & actiuos se exercebat, & cibum operabatur. Si Rex Ethnicus vili se opere sanitatis seruandæ causa occupabat, quantum magis decet seruos Dei, pro Deo sine pudore ea obire officia, ad quæ promptè & benè obeunda Dei se manciparunt seruitio, & huius rei gratiâ, mundi omnem fastum & gloriam reptudiarunt, & mente & corpore, & habitatione? Quanquam nulla in Religione officia sunt vilia, vti dicebat P. Balthasar Aluarez. Vnde in libello suo scriptum reliquit, quod quilibet ad ministeria Religionis manualia receptus verè sibi attribuere potest: In hoc ego meam felicitatem pono, quod Deus velit operâ meâ vti in vilissimis totius Religionis officiis. Nam quando hoc ego sum promeritus, vt ipse velit obsequio meo vti, & me in rebus obsequij sui occupare, etiam in consiciendis lateribus tanti ego hoc facio, vt nullum sit ad eò abiectum officium, cui si me velit ille addicere, non prius ego quocumque meo solatio, vt illud præstem. Qui alicuius obsequium habere vult, etiam vult se ipsi obligari. Que igitur tanta celsitudo animabus nostris offerri potest, quæ ita nos impleat ac satiet, atque quod audiamus, Deum velle & requirere nostrum obsequium, vt se ipsum nobis obstringat & obliget? Et alio in loco scripsit: Quam excellentiam habet concionandi munus, si Deus illud non vult, aut quam vilitatem habet ollas, aut scutellas lauare, si idem Dominus id à nobis vult: quam præstantiam habet, quod quis in aliquo angulo se contineat, si Deo id non placet: aut quæ vilitas est inde exire, si hoc ipsum illi placet? Ne nos, inquit S. Chrysostomus Magister S. Isidori Pelusiotæ, pudeat artium, neque opificum probrum esse ducamus; sed otium, & nulli occupationi vacare. Si enim probrum esset operari, non exercuisset artem eiusmodi Paulus, neque eâ de causâ magis gloriatus esset, ita dicens: Si enim Euangelizauero, non est mihi gloria. Quæ est ergo merces meâ: vt Euangelium prædicans, sine sumptu ponam Euangelium Christi. Quid si probrum esset ars, nequaquam eos qui non operarentur, etiam man-

ducere veluisset. Solum enim peccatum est probrum: at illud ex otio nasci solet, nec vnum tantum aut duo, vel tria tantum, sed omnia simul improbitas &c. Quam ob causam & Paulus operabatur perpetud, non mercedis tantum, sed etiam ipsa nocte, qui & ipse clamans restatur: Nocte & die operantes, ne quem vestrum grauaremus, Neque verò temerè, delectationis aut recreant. Theod. di animi causâ, opus tractabat, sicut multi Fratres, sed tanto se labore exercebat, vt & ceteris subsidio esse posset. Ad ea enim quæ mihi opus erant, & is qui mecum fuerat, ministrauerunt manus ista. Homo qui demonibus imperabat, qui doctor erat orbis terrarum, cui omnium qui terram incolunt fuerat cura commissa, qui cunctas sub sole positas Ecclesias & populos & nationes & Vrbes summa sollicitudine curabat, nocte & die operabatur, ac ne tantillum quidem ab illis operibus respirabat &c. Quâ verò digni excusatione, vel quâ tandem veniam censuemur? Inde cuncta in genus humanum mala dimanarunt, quod in eo maximum decus esse arbitrentur, vt suas artes minime tractent, & summo sibi crimini ducant, si earum peritiam præferant. At Paulum quidem non pudet simul & scalprium (σκήρυξ) manu tractare & pelles consuere, & viros alloqui in dignitate constitutos: sed & re illâ gloriabatur, cum ad eum viri elari & illustres ventitarent. Neque tantum hoc illum agere non pudebat, sed etiam in epistolis suis, tanquam in aræo cippo quam profiteretur artem divulgabat. Quod igitur ab initio didicerat, illud & postea tractabat, idq; postquam fuerat certium raptus in caeli, postquam translatus fuerat in Paradisum, postquam Deus illi arcana verba communi- cauerat: nos verò qui ne calcamentorum quidem eius pretio aestimandi sumus, nobis ea probro ducimus, quibus se ille iactabat. Quem pudet, oportet peccati pudet, ac Deum offendisse, atque aliquid eorum quæ agenda non sunt agere, sed artibus & opificiis gloriari.

Quocirca quod S. Augustinus scribit, contra Lit. de nobiles viros & matronas seculares erubescunt, temp. res lauare pedes peregrinorum, hoc multo magis conuenit Religiosis erubescuntibus sua opificia, quæ in seculari statu exercuerunt, & alia officia, in Religione vulgi iudicio æstimata tanquam vilia. Erubescunt nobiles & potentes sancti & peregrinis abluere pedes (quos Christus abluuit suis Discipulis: hac enim occasione hoc dixit) in hoc seculo: sed si se non correxerint plus habent erubescere & dolere, cum ab illorum consortio separati fuerint in futuro. Tunc sine vilo penitentia remedio affligentur, cum illos quos despexerant, propter humilitatem viderint accipere regnum, se propter superbiam meruisse supplicium &c. Inclinemus ergo nos ad Sanctorum & peregrinorum vestigia, quia cum hoc sanctâ humilitate complemus, illorum quidem pedes manibus nostris tangimus, sed animarum nostrarum sordes & maculas per fidem & humilitatem abluimus, & non solum immuta, sed etiam capitata peccata purgamus. Non quidem quod per talia officia humilia dimittantur quoad culpam peccata mortalia, si sint in eis, qui ea obeunt, sed quia disponunt, vti etiam alia opera bona, ad conuersionem peccatorum &

I. i. ep.
470.Vit. c. 5.
p. 62.h. in Salu-
tare Prisc.I. Cor. 9.
16. 17. 18.

& iustificationem eorum. In iustis vero, pœnas peccatis mortalibus eorum, antea dimissis in confessione, debitas abolent, ne eas in hac vitâ vel in alterâ patiantur, vel totaliter, vel ex parte. Quod confirmat dictum S. Bernardi supra allatum, dum vidit quendam Religiosum in melle laborantem strenuè num. 9.

Excelluit hac in parte noster Frater Ioannes Ximenez, qui præter labores perpetuos in prædio, dum ad Collegium veniret, & vltro à Superioribus iniunctos, & sponte susceptos, obibat promptissimè & diligentissimè, nominatim si simum ex stabulo auferre, aut communia loca purgare, aut huiusmodi vilia (mundi iudicio) officia præstare iuberetur: ad quæ, vt se magis mortificaret, potius quàm ad alia propendebat. Cum die quodam rudera ex Collegio eueheret ad ripam fluminis, (quod in aliis Provinciis rustici faciunt) occurrit ei fore sibi aliquo modo graue, si absque veste, in solo thorace id faceret: quoniam non licebat ei extra. Dum exire sine tali veste, hoc inuit consiliū, vt coram P. Rectore sine tali veste transiret, cumq; P. Rector non iussisset vestem induere, existimauit illam facultatem sibi sufficere: & ita totâ die rudera euexit tantum in thorace. In his & similibus occasionibus, in quibus existimabat se posse mortificare, absque lesione obedientiæ, ita studiosè id faciebat, vt nullam præmitteret.

CAPVT DECIMVMSEXTVM.

Commoda loca, & cubicula non querant.

107. Non ægè ferant nec conquærantur si eis fuerint assignata incommoda Domicilia & cubicula (in quibus dormiant, vel in quibus suos labores manuales exercent) tenebricosa & squalida: quia nusquam habebunt tam sortidum & incommodum locum, vti habuit Christus Dominus tenellus natus in stabulo, collocatus in præsepio, exclusus ex diuerforio, idq; nostri causa. Cum quidam senior (vt scribitur in Vitæ Patrum) in Eremitio interiori, per multos annos in abstinentiâ, & in omni studio spiritali nimis laborans, interrogatus, quomodo toleras istum tam aridum & squalidum locum? Pater: quibus ille respondens ait: Omnis labor totius temporis quo hic dego, nondum vnus hore tormentorum æternorum gebenne spatium habet. Oportet, inquit, nos in paruo tempore vitæ istius, sustinere laborem, & macerare passiones corporis nostri, vt inueniamus in illo futuro ac æterno seculo, quòd nunquam deficit, perpetuam repausationem. Sic Abbas Abraham apud Cassianum tale hac de re documentum reliquit: Non ignoramus esse nonnulla in regionibus nostris amana secreta, in quibus pomorum copia, & hortorum gratia vel vberitas, necessitatem victus nostri minimo labore corporis expedirent, nisi impingendam nobis illam exprobrationem, quæ ad illam in Euangelio directâ est diuitem, videremur: Quia recepisti consolationem tuam in vitâ tuâ. Sed despectus

illis omnibus, & cum vniuersa huius mundi voluptate contemptis, his tantum squaloribus delectamur, vniuersiq; delicias horrendam solitudinis istius præferimus vastitatem, non temporalia huius corporis lucra, sed æterna spiritus emolumenta sectantes. Parum enim est, renunciaisse Monachum semel, id est, in primordio conuersionis suæ (quasi dicat, in Nouiciatu, in quo ob incommoda cubicula non solent conquiri) contempsisse præsentia, nisi eis quotidie renunciare persisterit. Vsq; in finem namq; huius vitæ illud nobis dicendum est cum Propheta: Et diem hominis non desiderauit, tu sis. Vnde & Dominus in Euangelio, si quis vult, inquit, post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie & sequatur me. Quotidianam ergo crucem tuam, cogita esse, Domicilium & cubicula incommoda, & per hoc spera, te peruenturum ad Christum, in cælesti palatio triumphantem, & te ibi expectantem, & te liberaturum per præsentia incommoda, ab incommodis alterius vitæ. Cum Frater quidam à sene Achille rogauit, cur sedens in cellâ pateretur acediam? cui senex ait: Quia nec dum vidisti requiem, quam speramus, nec tormenta quæ memimus. Si enim ea diligenter inspiceres, etiamsi veribus plena esset cella tua vsque ad collum, tu tamen in ipsa iaceres sine acediâ. Status ergo vitæ futuræ dulces nobis reddere debet amaritudines omnes, & laborum & domiciliorum, & cubiculorum. Nam, vt ait Tertullianus, Virtus duritiâ exstruitur, molitiâ destruitur. Proinde benè monuit B. Petrus Damiani Opul. 12. c. 32. Reprimatur qui libet frater, nunc in angusto suæ remotioris ergastulo, vt infinite magnitudinis domus sibi paretur in cælo.

Ier. 17. Luc. 9.

Vit. PP. dist. 1. 5. 103.

CAPVT DECIMVMSEPTIMVM.

Custodiant diligenter res domesticas ne pereant, vel non rectè dispensentur.

Mvnia sibi commissa obeant diligentissimè, & res concreditas suæ custodiæ conseruent & custodiant, immò quantum possunt augeant. Hoc enim etiam famuli & æconomi Principum in more habent, quos non tantum æquare sed superare fas est, quippe seruos Regis Regum, & Domini dominantium, quia maiori obligatione tenentur ei diligenter & fideliter seruiendi, & maiora præmia certissimaque habent reposita, quàm illi. Si quis præsecus est procuranda regia pecunie, inquit S. Basilus, esto de rebus suis, quæ parta iam sunt, nihil interuerterit omnino, ad seq; transferat, is tamen si quæ præterea acquiri poterant, negligentia suâ non acquisierit, sed passus sit deperire, nihilominus tamen vtiq; in crimine est. Quàm graue tandem censere debemus iudicium illis imminere, qui in rebus Dei nomini iam consecratis vindicandis, lentè & negligentè se gesserint: An non in eadem cum illis iudicij causa futuros, de quibus scriptum est: Maledictus homo qui facit opera Domini negligentè

108.

Reg. 7. tula.